

PODZIAŁ ZADAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH KRAJOWEGO PLANU ODBUDOWY ORAZ POLITYKI SPÓJNOŚCI NA LATA 2021-2027

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
Stabilne warunki do inwestowania		
Planowanie strategiczne - dokumenty		
Podział wsparcia ze względu na rodzaj i zakres przygotowywanych dokumentów . KPO - kompleksowe strategie rozwoju, dokumenty z zakresu planowania przestrzennego. PS – inne dokumenty dla danego sektora lub danego obszaru/terytorium.	Wsparcia dla gmin poprzez sfinansowanie sporządzenia strategii rozwoju, gminnych programów rewitalizacji, planów ogólnych, przekształcenia planów miejscowych w plany zabudowy (realizacja reformy).	Wsparcie w przygotowaniu i aktualizacji: planów zrównoważonej mobilności miejskiej; strategii terytorialnych i lokalnych; dokumentów strategicznych i planistycznych w zakresie gospodarowania wodami oraz ochrony zasobów wodnych; obszarów chronionych ; miejskich planów adaptacji, z wyłączeniem gminnych programów rewitalizacji.
Tereny inwestycyjne		
Podział interwencji ze względu na zakres i skalę inwestycji . KPO – duże tereny inwestycyjne. PS – tereny wynikające ze strategii terytorialnych niezbędnych do realizacji inwestycji w CP 5.	Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych (w tym scalenia gruntów, uregulowania kwestii technicznych i prawnych) oraz doprowadzenia niezbędnej infrastruktury. Inwestycje w duże tereny inwestycyjne .	Wsparcie terenów inwestycyjnych tylko na poziomie regionalnym w ramach CP5, jeżeli inwestycja wynika z właściwej strategii terytorialnej lub strategii rozwoju.
Przedsiębiorczość		
Podział wsparcia oparty głównie na rodzaju MŚP, celu, w jakim wsparcie jest udzielane, zakresie wsparcia oraz formie finansowania . KPO – MŚP z branży HoReCa, turystyka, kultura, rekreacja, zmiana i rozszerzenie profilu działalności; MŚP sektora przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa, akwakultury i spożywczych oraz wytwarzania produktów rolnych i nierolnych; wsparcie przedsiębiorstw w zakresie rozwiązań nisko i zeroemisyjnych dla zrównoważonej mobilności (transport). PS – wszystkie MŚP za wyjątkiem sektora rolno-spożywczego (w zakresie pierwszej produkcji); usługi doradcze dla przedsiębiorców oraz wsparcie z zakresu internacjonalizacji. Mechanizm zabezpieczający przed	<ol style="list-style-type: none"> Wsparcie dla MŚP z branż HoReCa, turystyka, kultura, rekreacja. Działania obejmą przede wszystkim inwestycje w bazę usługową lub produkcyjną oraz kwalifikacje pracowników, mające na celu rozwój prowadzonej działalności lub zmianę dotychczasowego modelu biznesowego. Wsparcie MŚP sektora przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa, akwakultury i spożywczych oraz wytwarzania produktów rolnych (Załącznik nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu UE) i nierolnych (poza Załącznikiem nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu UE) w zakresie m. in. zakupu nowych maszyn i urządzeń do przetwarzania, przechowywania, magazynowania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa i akwakultury, w tym zrównoważonych i innowacyjnych technologii oraz inwestycji w obszarze gospodarki obiegu zamkniętym, ochrony środowiska, rolnictwa ekologicznego, czy koszty budowy nowych budynków produkcyjnych, magazynowych, kontroli laboratoryjnej, socjalnych lub przeznaczonych do wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa, akwakultury i spożywczych. 	<ol style="list-style-type: none"> Wsparcie MŚP m. in. w zakresie inwestycji w bazę produkcyjną i usługową; utrzymania płynności finansowej w okresie spowolnienia gospodarczego, w tym w postaci pożyczek płynnościowych; czy doradztwa (np. pożyczki dla MSP na rozwój turystyki i branży okołoturystycznej (CP1)). W ramach CP4 i CP 5 możliwe komplementarne wspieranie turystyki. W programach regionalnych także możliwe wsparcie przemysłów kreatywnych w CP1. Brak dedykowanego wsparcia.

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – oświadczenia o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>3. Doradztwo i szkolenia dla MŚP tylko jako fakultatywny element przedsięwzięcia inwestycyjnego w odniesieniu do branż HoReCa, kultura, turystyka, rekreacja.</p> <p>4. Wsparcie kapitałowe lub dłużnie przedsięwzięć inwestycyjnych przedsiębiorstw, związanych z rozwojem w Polsce przemysłu dla rozwiązań nisko i zeroemisyjnych w zakresie zrównoważonej mobilności i energii.</p> <p>5. Brak dedykowanego wsparcia</p> <p>6. Brak dedykowanego wsparcia</p>	<p>3. Usługi doradcze/ proinnowacyjne dla przedsiębiorstw:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw; – Wsparcie dla nowopowstałych firm – usługi dot. prowadzenia działalności na wczesnym etapie, instrumenty kapitałowe; – Wsparcie dla innowacyjnych spółek na etapie rozwoju i ekspansji; – Rozwój potencjału ośrodków innowacji oraz klastrów o sprawdzonym potencjale do wdrażania nowych usług proinnowacyjnych dla firm; – Doradztwo i szkolenia dla MŚP jako element projektów kompleksowych. <p>4. Możliwość wsparcia dotacyjnego dla projektów, które dotyczą rozwiązań z zakresu nisko i zeroemisyjnej mobilności wynikających z KIS/RIS.</p> <p>5. Wsparcie powstawania i rozwoju startupów.</p> <p>6. Promocja gospodarki krajowej, w tym wsparcie internacjonalizacji MŚP oraz promocji eksportu</p>
Innowacje, B+R		
Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań		
<p>Podział wsparcia oparty głównie o wielkość przedsiębiorstwa, zakres wsparcia, rodzaj branży.</p> <p>KPO – duże przedsiębiorstwa i inwestycje związane z cyfryzacją i robotyzacją; MŚP wdrażające technologie GOZ; dedykowane wsparcie dla inwestycji związanych z bezzałogowymi statkami powietrznymi oraz danymi satelitarnymi.</p> <p>PS – innowacje w MŚP, ekoinnowacje, zwiększanie zasobooszczędności w procesach produkcyjnych; duże przedsiębiorstwa jeśli regulacje na to pozwalają.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – oświadczenia o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>1. Inwestycje w projekty dot. wdrażania innowacyjnych, cyfrowych rozwiązań w dużych przedsiębiorstwach (np. transformacja w kierunku redukcji wykorzystania zasobów naturalnych, rozwoju kompetencji cyfrowych i informatycznych w obszarze projektowania i wytwarzania urządzeń komputerowych, wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań nakierowanych na transformację cyfrową przedsiębiorstw, wdrażanie cyfrowych miejsc pracy z wykorzystaniem sztucznej inteligencji i automatyzacji procesów).</p> <p>2. Inwestycje MŚP związane z wdrażaniem technologii środowiskowych w tym związanych z GOZ, których efektem będzie lepsza gospodarka materiałowa, zwiększenie efektywności energetycznej i zmiana filozofii firm w kierunku zero waste.</p>	<p>1. Wsparcie wdrożeń innowacji głównie w MŚP (wsparcie dla dużych przedsiębiorstw będzie możliwe po spełnieniu dodatkowych warunków wynikających z regulacji), w tym ramach kompleksowych projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych, których elementem może być wdrażanie innowacji, a także komponent dotyczący rozwoju i absorpcji technologii cyfrowych, automatyzacji i robotyzacji.</p> <p>2. Działania dotyczące technologii środowiskowych nakierowane na tworzenie i wdrażanie ekoinnowacji, wdrażanie technologii środowiskowych w tym związanych z GOZ (w tym transformację modeli biznesowych w kierunku GOZ), w powiązaniu z inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i regionalnym, a także wsparcie w obszarze gospodarki materiałowej, zwiększenia zasobooszczędności, oszczędności wody i energii w procesach produkcyjnych. Ponadto na poziomie krajowym realizowany będzie z udziałem banków komercyjnych kredyt ekologiczny na wdrażanie w małych i średnich przedsiębiorstwach oraz przedsiębiorstwach typu small mid-caps i mid-caps. Jego celem będzie wspieranie transformacji przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej poprzez wdrażanie nowych lub ulepszonych produktów, usług lub procesów, umożliwiających znaczącą redukcję zużycia energii (np. elektrycznej, gazowej) w danym przedsiębiorstwie (procesy) lub u odbiorcy końcowego (produkty, usługi). Wprowadzony zostanie również instrument gwarancyjny, który zapewni finansowanie dłużne inwestycji zwiększających efektywność energetyczną</p>

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
	<p>3. Rozwój zastosowań bezzałogowych statków powietrznych poprzez inwestycje - rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcia wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem bezzałogowych statków powietrznych.</p> <p>4. Działania w zakresie budowy systemów satelitarnych oraz wykorzystania danych satelitarnych - Budowa Narodowego Segmentu Naziemnego (krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług wraz z niezbędną infrastrukturą) oraz Satelitarnego Systemu Obserwacji Ziemi (pozyskiwanie obrazowań Ziemi na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa oraz w celu zaspokojenia potrzeb administracji publicznej).</p>	<p>przedsiębiorstw, w tym w zakresie modernizacji budynków, linii produkcyjnych, zakupu urządzeń ograniczających zużycie energii elektrycznej lub ciepłej, zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych. Możliwe będzie również finansowanie kosztów inwestycyjnych i kapitału obrotowego w celu zwiększenia efektywności energetycznej przedsiębiorstw.</p> <p>3. Brak dedykowanego wsparcia. Możliwe wsparcie projektów, jeśli wynikają z KIS/RIS.</p> <p>4. Brak dedykowanego wsparcia. Możliwe wsparcie projektów, jeśli wynikają z KIS/RIS.</p>
Infrastruktura B+R sektora nauki oraz przedsiębiorstw		
<p>Podział wsparcia oparty na lokalizacji inwestycji, wspierane podmioty w zakresie rozwiązań B+R.</p> <p>KPO – projekty SBŁ i PIMB zlokalizowane w Warszawie; projekty z sektora rolno-spożywczego z listy indykatywnej.</p> <p>PS - PIMB poza Warszawą, projekty organizacji badawczych spełniające warunki określone w UP; na poziomie regionalnym tylko projekty z kontraktów programowych; infrastruktura B+R przedsiębiorstw.</p>	<p>1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego Sieci Badawczej Łukasiewicz (SBŁ) oraz projektów umieszczonych na PMIB (zlokalizowane w Warszawie).</p> <p>2. Rozwój infrastruktury B+R w sektorze rolno-spożywczym (jednostki podległe lub nadzorowane przez MRiRW).</p> <p>3. Brak dedykowanego wsparcia.</p>	<p>1. Projekty inwestycyjne wdrażane przez organizacje badawcze spełniające warunki określone w treści UP (analiza popytu, analiza braku dostępności odpowiedniej infrastruktury, niedyskryminacyjne warunki udostępniania innym podmiotom) oraz w ramach PMIB zlokalizowane poza Warszawą. Na poziomie regionalnym wsparcie dla projektów służących realizacji agendy badawczej zgodnej z RIS, uzgodnionych w trybie określonym w kontraktach programowych.</p> <p>2. Brak dedykowanego wsparcia.</p> <p>3. Wsparcie infrastruktury B+R przedsiębiorstw – zazwyczaj w ramach kompleksowego projektu (wyjątki dla poziomu regionalnego).</p>
Prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej w sektorze nauki oraz przedsiębiorstw		
<p>Finansowanie tylko z PS.</p>	<p>Brak dedykowanego wsparcia.</p>	<p>1. Wsparcie m. in. działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw oraz konsorcjów przedsiębiorstw z organizacjami badawczymi. Jednym z warunków uzyskania wsparcia będzie zapewnienie zgodności tematu projektu z KIS (poziom krajowy) lub RIS (poziom regionalny).</p> <p>2. Wspieranie transferu technologii z nauki do gospodarki.</p>
Cyfryzacja		
Sieci cyfrowe		
<p>Podział wsparcia będzie mieć charakter</p>	<p>1. Budowa sieci szerokopasmowych zapewniających dostęp do bardzo</p>	<p>1. Finansowanie projektów dotyczących rozwoju infrastruktury</p>

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>terytorialny.</p> <p>KPO – sieci szerokopasmowe na obszarach, na których nie można korzystać z dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s; sieci stacjonarne i mobilne na obszarach wymagających wsparcia oraz sieci 5G co do zasady w KPO.</p> <p>PS - sieci szerokopasmowe na obszarach, na których nie można korzystać z dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s; uzupełniająco na obszarach, na których nie można korzystać z dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – oświadczenia o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>szybkiego internetu na obszarach, na których nie można korzystać z dostępu do Internetu o przepustowości, co najmniej 30 Mb/s.</p> <p>2. Finansowanie zwrotne (w tym częściowo zwrotne) inwestycji szerokopasmowych w sieci stacjonarne i mobilne realizowanych na obszarach rentownych z punktu widzenia inwestora komercyjnego; wsparcie wdrożenia sieci 5G w Polsce; budowa systemu stacjonarnego monitoringu pola elektromagnetycznego; instrument finansowania płynnościowego; budowa systemu stacjonarnego monitoringu emisji PEM.</p>	<p>szerokopasmowej na obszarach, na których nie można korzystać z dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s). Uzupełniająco na obszarach, na których nie można korzystać z dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s:</p> <ul style="list-style-type: none"> – możliwość wsparcia tworzenia lub rozwoju dedykowanych sieci telekomunikacyjnych na rzecz świadczenia usług w miejscach stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego; – możliwość wsparcia rozwoju nowoczesnych technologii i systemów łączności zapewniających przepływ wielkich wolumenów danych z bardzo małymi opóźnieniami; – przedsięwzięcia o charakterze pilotażowym i demonstracyjnym, wykorzystujące infrastrukturę telekomunikacyjną najnowszych generacji; – wsparcie ukierunkowane na rozwój zastosowań nowoczesnych systemów łączności w celu opracowania usług i aplikacji dla konkretnych grup odbiorców. <p>2. Brak dedykowanego wsparcia w ramach instrumentów finansowych (finansowania zwrotnego).</p>
Publiczne usługi cyfrowe		
<p>Co do zasady, podobny typ przedsięwzięć będzie mógł być finansowany zarówno w ramach KPO, jak i w ramach PS.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – weryfikacja źródła finansowania na etapie KRMC, – system kontroli krzyżowych, – oświadczenia o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>Projekty związane z: e-administracją, e-finansami (Krajowa Administracja Skarbowa), e-rolnictwem, procesem inwestycyjnym i zagospodarowaniem przestrzennym.</p>	<p>Projekty związane z: platformami e-usług publicznych, rozwojem infrastruktury danych przestrzennych, udostępnianiem zasobów naukowych, kulturowych i administracji, aplikacjami w oparciu o dostępne cyfrowo ISP (informacje sektora publicznego), cyfrowymi rozwiązaniami polegającymi na optymalizacji różnego rodzaju procesów, w tym m.in. rozwiązania z obszaru inteligentne miasta, wsie i rolnictwo.</p>
Wyposażenie i rozwiązania IT		
<p>Podział wsparcia co do zasady w oparciu o podmiot aplikujący o wsparcie.</p> <p>KPO – szkoły i placówki oświatowe.</p> <p>PS – przedsiębiorstwa; uzupełniająco szkoły/placówki na podstawie diagnozy sytuacji w danej szkole/placówce.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed</p>	<p>1. Doposażenie szkół i placówek oświatowych w przenośny sprzęt komputerowy i niezbędne oprogramowanie, odpowiadające potrzebom współczesnej szkoły oraz trendom rynku pracy. Działania zapewniające dostęp organom prowadzącym jednostki systemu oświaty (w tym jednostki wychowania przedszkolnego, komisje egzaminacyjne) do finansowania ich potrzeb inwestycyjnych w zakresie dalszego rozwoju wyposażenia w rozwiązania ICT dla edukacji.</p> <p>2. Brak dedykowanego wsparcia.</p>	<p>1. Doposażenie szkoły/placówki w brakujący sprzęt na podstawie diagnozy sytuacji w danej szkole/placówce (na poziomie regionalnym).</p> <p>2. Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie wdrażania technologii cyfrowych –</p>

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – oświadczenia o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 		<p>wdrożenie dostępnych technologii TIK np. systemy enterprise resource planning czy systemy sprzedażowe.</p>
e-kompetencje		
<p>Podział wsparcia oparty o podmiot aplikujący o wsparcie oraz zakres wsparcia.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – oświadczenia o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia podnoszące kompetencje w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (e-urząd, e-zdrowie, e-finance, e-bezpieczeństwo, e-usługi) dla obywateli, pracowników administracji rządowej i samorządowej, nauczycieli przedszkoli, szkół, uczniów i rodziców realizujących i wspomagających naukę zdalną: <ol style="list-style-type: none"> a) wsparcie rozwijania podstawowych umiejętności cyfrowych u nauczycieli; b) brak dedykowanego wsparcia; c) brak dedykowanego wsparcia. 2. Wsparcie społeczności lokalnych w rozwoju i podnoszeniu kompetencji cyfrowych m.in. poprzez stworzenie sieci liderów rozwoju cyfrowego – liderzy wesprą jednostki samorządu terytorialnego oraz wskazane przez nie placówki, a także instytucje najbardziej potrzebujące wsparcia i poszczególne grupy obywateli w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych i doposażenia w sprzęt informatyczny; 3. Wsparcie systemu zarządzania rozwojem kompetencji cyfrowych w Polsce poprzez stworzenie Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC), którego zadaniem będzie opracowanie systemowych rozwiązań w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych, realizacje badań i analiz, identyfikowanie i rekomendowanie kierunków działania i obszarów interwencji oraz kreowanie przedsięwzięć o charakterze pilotażowym. 4. Brak dedykowanego wsparcia. 5. Brak dedykowanego wsparcia. 6. Brak dedykowanego wsparcia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych m.in. partnerów społecznych, MŚP, w obszarze edukacji i kształcenia: <ol style="list-style-type: none"> a) wsparcie średniozaawansowanych i zaawansowanych kompetencji cyfrowych i metodycznych nauczycieli; b) rozwijanie oferty publicznych bezpłatnych zasobów cyfrowych i narzędzi edukacyjnych; c) wsparcie kompetencji cyfrowych, jako jeden z możliwych tematów usług rozwojowych w podmiotowych systemach finansowania (BUR). 2. Wsparcie społeczności lokalnej w rozwoju kompetencji cyfrowych obywateli poprzez utworzenie i działalność Klubów Rozwoju Cyfrowego (KRC). 3. Wsparcie systemu zarządzania rozwojem kompetencji cyfrowych w Polsce poprzez opracowanie narzędzi informatycznych służących do diagnozowania poziomu kompetencji cyfrowych, identyfikacji potrzeb w zakresie ich uzupełniania i wsparcia w ich rozwoju. 4. Wspieranie specjalistów ICT poprzez kształcenie kadr w zakresie technologii cyfrowych i ich zastosowań 5. Wsparcie e-kompetencji przedsiębiorców, jako jednego z rodzajów kompetencji w ramach kompleksowych projektów B+R+I. 6. Doradztwo świadczone przedsiębiorstwom przez Ośrodki Innowacji Cyfrowych (DIH), Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych (EDIHy) oraz centra testów i eksperymentowania sztucznej inteligencji (TEF AI).
cyberbezpieczeństwo		
<p>Cyberbezpieczeństwo w KPO jak i w PS, jest ze sobą komplementarne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Program podniesienia skuteczności funkcjonowania krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, którego celem jest m.in. uzyskanie rozszerzonej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty o ogólnokrajowym zasięgu wynikające z realizacji Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024,

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>KPO - modernizacja infrastruktury IT/OT w podmiotach kluczowych dla bezpieczeństwa państwa, w JST oraz MŚP najbardziej dotkniętych skutkami pandemii COVID-19. Głównie zadania nastawione na projekty infrastrukturalne.</p> <p>PS - inny zakres wsparcia - tworzenie projektów R&D plus ich wdrożenie; budowa krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa; wzmocnienie współpracy podmiotów w postaci tworzenia ISAC; działania „miękkie” czyli nastawienie na wzmocnienie społecznej świadomości na cyberzagrożenia oraz budowanie kompetencji i wiedzy kadr w podmiotach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – weryfikacja źródła finansowania na etapie KRMC, – system kontroli krzyżowych, – oświadczenia o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>świadomości sytuacyjnej oraz systemowego wsparcia operacyjnego w reagowaniu na incydenty - działania interwencyjne, nastawione m.in. na modernizację infrastruktury IT/OT w podmiotach kluczowych dla bezpieczeństwa państwa, a także w JST oraz dla najbardziej dotkniętych skutkami pandemii COVID-19 przedsiębiorstw z sektora MŚP.</p> <p>2. Program infrastrukturalny - nacisk na tworzenie „twardych” zdolności oraz struktur w zakresie cyberbezpieczeństwa m.in. regionalnych centrów cyberbezpieczeństwa, czy modernizacja oraz tworzenie nowych operacyjnych centrów bezpieczeństwa (SOC) oraz utworzenie sektorowych zespołów CSIRT.</p> <p>3. Duży program w zakresie wymiany sprzętu lub oprogramowania – projekty konkursowe lub pozakonkursowe.</p> <p>4. Brak dedykowanego wsparcia.</p> <p>5. Brak dedykowanego wsparcia.</p> <p>6. Brak dedykowanego wsparcia.</p>	<p>projekty wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym.</p> <p>2. Brak dedykowanego wsparcia.</p> <p>3. Brak dedykowanego wsparcia</p> <p>4. Projekty nastawione na stymulowanie rozwoju innowacyjnych (prace badawczo-rozwojowe wraz z wdrożeniem) rozwiązań w obszarze cyberbezpieczeństwa w zakresie nowych technologii do zastosowania w administracji publicznej, w tym w szczególności uczenia maszynowego, zautomatyzowanej korelacji danych, kryptografii postkwantowej, bezpieczeństwa łańcucha dostaw, ochrony tożsamości cyfrowej, czy budowę i rozwój krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa produktów, usług i procesów, a także tworzenie sektorowych lub podsektorowych centrów wymiany i analizy informacji (ISAC).</p> <p>5. Projekty „miękkie” nastawione na: wsparcie rozwoju zaawansowanych kompetencji specjalistycznych z zakresu cyberbezpieczeństwa dla pracowników instytucji sektora publicznego, a także na prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjne na rzecz rozwijania świadomości dotyczących dostępności cyfrowej i cyberbezpieczeństwa.</p> <p>6. Wsparcie cyberbezpieczeństwa przedsiębiorców, jako element projektu B+R+I.</p>
Edukacja		
<p>Podział wsparcia oparty o zakres inwestycji.</p> <p>KPO - szkolnictwo zawodowe w zakresie utworzenia Branżowych Centrów Umiejętności oraz Wojewódzkich Zespołów Koordynacji.</p> <p>PS – szkolnictwo zawodowe w zakresie współpracy szkół z indywidualnymi pracodawcami, przygotowania kadr, promocji szkolnictwa zawodowego, staży uczniowskich, infrastruktury oraz organizacja i udział w konkursach umiejętności; inne inwestycje związane z edukacją ogólną, edukacją włączającą, szkolnictwem wyższym</p>	<p>1. Brak dedykowanych działań.</p> <p>Kursy doszkalające i studia podyplomowe z reguł obowiązujących w zreformowanym systemie planowania przestrzennego dla osób sporządzających nowe dokumenty planistyczne – jedynie jako element inwestycji związanej z planowaniem przestrzennym.</p> <p>2. Budowa systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych (Wojewódzkie Zespoły Koordynacji).</p> <p>3. Kształcenie zawodowe - inwestycje w utworzenie branżowych centrów umiejętności z udziałem szkół i uczelni, organizacji i stowarzyszeń pracodawców, rad sektorowych, ośrodków badawczo-rozwojowych i innych instytucji otoczenia gospodarczego.</p>	<p>1. M.in. wsparcie dla poradni psychologiczno-pedagogicznych, tworzenie warunków dla upowszechnienia systemu edukacji włączającej, rozwój kompetencji kluczowych, wsparcie edukacji przedszkolnej, ogólnej czy programy rozwoju podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki.</p> <p>2. M.in. usługi rozwojowe w ramach PSF dla osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje kwalifikacje/ kompetencje lub przekwalifikować się; w tym wsparcie dla osób z najtrudniejszych grup docelowych; wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych.</p> <p>3. Kształcenie zawodowe - przygotowanie kadr kształcenia zawodowego, rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności zawodowych uczniów, wdrożenie rządowego portalu wspierającego rozwój i promocję kształcenia zawodowego, rozwój staży uczniowskich u indywidualnych</p>

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
czy też uczeniem się przez całe życie.	4. Brak dedykowanych działań.	pracodawców, infrastruktura szkolnictwa wyższego i zawodowego , czy promocja kształcenia i szkolenia branżowego poprzez organizację krajowych konkursów umiejętności (SkillsPoland) oraz udział w konkursach na poziomie europejskim (EuroSkills) i międzynarodowym (WorldSkills) . 4. Wsparcie szkół artystycznych jako centrów lokalnej aktywności.
Rynek pracy		
<p>Podział wsparcia oparty głównie o zakres inwestycji.</p> <p>KPO - działania związane z reformą PSZ; wsparcie inwestycyjne podmiotów ekonomii społecznej; inwestycje związane z wprowadzaniem pracy zdalnej; budowa, rozbudowa lub dostosowanie budynków do świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3.</p> <p>PS - działania aktywizujące na rynku pracy; podnoszenie kwalifikacji pracowników PSZ, wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej; wprowadzanie pracy zdalnej (uzupełniająco do KPO); tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (w przypadku, gdy podmiot nie korzystał ze środków KPO) oraz dofinansowanie ich funkcjonowania w początkowym okresie (w tym również miejsc utworzonych ze środków KPO).</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - system kontroli krzyżowych, - stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych, - ścisła współpraca międzyinstytucjonalna (np. OWES z MRiPS w zakresie ekonomii społ.) lub koordynacja obu źródeł finansowania przez jedną instytucję (np. MRiPS w zakresie rozwoju opieki nad dziećmi do lat 3 w KPO i PS). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dedykowanych działań. 2. Wsparcie publicznych służb zatrudnienia: <ul style="list-style-type: none"> - cyfryzacja nowych rozwiązań prawnych, organizacyjnych i proceduralnych, szkolenia dla pracowników PSZ dot. obsługi nowego systemu IT oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, wypracowanie nowych metod pracy i standardów funkcjonowania i koordynacji systemu PSZ na bazie wypracowanych rozwiązań regulacyjnych - zgodnie z przyjętym podejściem w zakresie demarkacji wsparcia w ramach KPO zostaną opracowane standardy odnoszące się do koordynacji instytucjonalnej systemu PSZ i zarządzania tym systemem (zatem adresowane do instytucji w systemie; standardy te złożą się na spójny system ram zarządzania i oceny efektywności PSZ – performance management framework, który jest kamieniem milowym w KPO). - działania informacyjno-promocyjne. 3. Podmioty ekonomii społecznej - wsparcie inwestycyjne na modernizację dla podmiotów ekonomii społecznej (w tym przedsiębiorstw społecznych) dotkniętych skutkami wystąpienia pandemii COVID-19 i powiązanego z nią kryzysu gospodarczego. Wydatki na modernizację obejmujące koszty inwestycyjne, o których mowa w charakterystyce wskaźnika 4.3.1 stanowiąc będą nie mniej niż 70% środków przekazanych PES. Nie więcej niż 30% stanowiąc mogą wydatki obejmujące bieżące koszty funkcjonowania podmiotu ekonomii społecznej powiązane z procesem modernizacji. Wsparcie finansowe mogą otrzymać podmioty ekonomii społecznej, które: <ol style="list-style-type: none"> a) nie korzystały: <ul style="list-style-type: none"> - ze wsparcia finansowego udzielonego przez OWES ze środków EFS i EFS+, - ze wsparcia zwrotnego dedykowanego podmiotom ekonomii społecznej, finansowanego z EFS i EFS+, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, poprawa sytuacji na rynku pracy osób ubogich pracujących i zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych, samozatrudnienie, realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej w ramach sieci EURES. 2. Wsparcie publicznych służb zatrudnienia: <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i wdrożenie standardów obsługi klientów PSZ i OHP na bazie wypracowanych w KPO nowych metod pracy i standardów funkcjonowania- zostaną wypracowane standardy w zakresie wsparcia, w tym docierania ze wsparciem, dla konkretnych grup klientów PSZ (doszczegółowienie zasad określonych na poziomie regulacji i standardów zarządczych wypracowanych w KPO); - podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników PSZ w obszarach dotyczących pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji na rynku pracy; - strategiczna koordynacja wsparcia dla grup społecznych szczególnie wrażliwych na rynku pracy; - wspieranie procesów zarządzania migracjami zarobkowymi w celu lepszego wykorzystania potencjału migrantów zarobkowych, zapewnienia właściwej integracji cudzoziemców na rynku pracy i przeciwdziałania zagrożeniom związanym z migracjami. 3. Podmioty ekonomii społecznej - wsparcie finansowe tworzenia nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych dla osób w trudnej sytuacji na rynku pracy, zapewnienie systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej (usługi pozafinansowe) oraz wsparcie zwrotne dla podmiotów ekonomii społecznej. Bezzwrotne i zwrotne wsparcie finansowe mogą otrzymać podmioty ekonomii społecznej, które w ciągu ostatnich 6 miesięcy nie korzystały ze wsparcia z komponentu A.4.3.1 KPO lub rozliczyły to wsparcie co najmniej 6 miesięcy przed uzyskaniem wsparcia. Do wniosku o wsparcie, w przypadku podmiotów znajdujących się na liście podmiotów otrzymujących wsparcie z KPO prowadzonej przez MRiPS, załączane jest oświadczenie dot. braku podwójnego finansowania wraz z odpowiednimi dokumentami, potwierdzonymi przez MRiPS, zawierającymi informacje o zakresie wsparcia udzielonego z KPO (w tym biznesplan).

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
	<p>LUB</p> <p>b) co najmniej 6 miesięcy przed udzieleniem wsparcia z KPO zakończył otrzymywanie wsparcia, o którym mowa w lit. a.</p> <p>Podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w lit. b załączają do wniosku o wsparcie z KPO oświadczenie dot. braku podwójnego finansowania oraz odpowiednie dokumenty, potwierdzone przez OWES, zawierające informacje o zakresie wsparcia udzielonego z EFS/ EFS+ (w tym biznesplan). MRiPS prowadzi na swojej stronie internetowej listę podmiotów otrzymujących wsparcie z KPO, zawierającą krótki opis inwestycji.</p> <p>4. Inwestycje związane z doposażeniem pracowników/ przedsiębiorstw umożliwiającym pracę zdalną w zakresie: doradztwa dla firm, szkoleń dla pracowników oraz zakupu licencji/oprogramowania.</p> <p>5. Inwestycje w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (budowa, rozbudowa, adaptacja, zakup budynków, dostosowanie budynków do pełnienia funkcji żłobka i klubu dziecięcego, finansowanie kosztów dostosowania pomieszczeń opieki do potrzeb dzieci, w tym zakup wyposażenia).</p>	<p>4. M. in. rozwój i upowszechnienie Bazy Usług Rozwojowych (BUR), szkolenia i doradztwo dla pracowników i pracodawców, wsparcie we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej (uzupełniająco do interwencji w KPO, podział wsparcia oparty o podmiot aplikujący o wsparcie lub zakres wsparcia).</p> <p>5. Opieka nad dziećmi do lat 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie miejsc opieki w ramach już istniejącej placówki lub w nowoutworzonej placówce, pod warunkiem, że na utworzenie tego miejsca gmina nie otrzymała środków z KPO; – dofinansowanie bieżącego funkcjonowania miejsc opieki w początkowym okresie (w tym również miejsc utworzonych ze środków KPO); – szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 dla JST oraz innych podmiotów; – szkolenia z zakresu nabywania oraz podnoszenia kompetencji kadr opiekuńczych w zakresie realizacji opieki.
Włączenie społeczne		
Wsparcie realizowane tylko z PS.	Brak dedykowanych działań.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie aktywizacyjne na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i biernych zawodowo, w tym osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. 2. Zwiększenie dostępności do usług społecznych, w tym ich deinstytucjonalizacja. 3. Działania koordynacyjne z zakresu realizacji wsparcia w obszarze włączenia społecznego w EFS+. 4. Wsparcie integracji społeczno-ekonomicznej obywateli państw trzecich. 5. Pomoc żywnościowa dla osób zagrożonych deprivacją materialną, uzupełniona o środki towarzyszące.
Kultura		
<p>Podział wsparcia oparty o zakres inwestycji oraz odbiorców wsparcia.</p> <p>KPO – wsparcie organizatorów oraz twórców</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie instytucji kultury, przedsiębiorców prowadzących działalność kulturalną oraz NGO’ów w zakresie realizacji spektakli, koncertów, warsztatów, festiwali, wystaw, programów edukacyjnych i badawczych. 2. Stypendia dla twórców indywidualnych (twórcy, artyści, animatorzy, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dedykowanych działań. Ewentualne wsparcie możliwe w CP5, o ile wynika ze strategii terytorialnych lub lokalnych. 2. Brak dedykowanych działań

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>w zakresie działalności kulturalnej; utworzenie modelowego centrum przemysłów kreatywnych.</p> <p>PS – nowe i innowacyjne produkty w kulturze i turystyce; infrastruktura kultury i turystyki (w tym zabytki, szlaki); ułatwienie dostępu do zabytków, szlaków i instytucji kultury.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>edukatorzy, badacze) - koncerty, spektakle, wystawy, opracowanie materiałów do realizacji projektów, nagrania, opracowywanie zbiorów czy rezydencje artystyczne.</p> <p>3. Utworzenie modelowego centrum wspierania przemysłów kreatywnych, ze szczególnym uwzględnieniem designu i architektury, współpracującego z sektorem nauki i przedsiębiorcami.</p> <p>4. Brak dedykowanych działań.</p> <p>5. Brak dedykowanych działań.</p>	<p>3. Projekty dotyczące nowych i innowacyjnych produktów w dziedzinie kultury i turystyki, wynikające ze współpracy uczelni i szkół artystycznych i instytucji sektora kultury z przedsiębiorstwami i klastrami przemysłów kreatywnych – poziom regionalny.</p> <p>4. Infrastruktura kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zachowanie i modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowego; – Konserwacja zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych oraz ich ochrona i digitalizacja; – Rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej; – Turystyczne szlaki tematyczne i produkty turystyczne; – Ułatwienie dostępu do zabytków, instytucji kultury oraz szlaków turystycznych. <p>5. B+R w ramach KIS, w tym w KIS Inteligentne technologie kreatywne.</p>
Energetyka		
Systemy ciepłownicze		
<p>Wsparcie w zakresie systemów ciepłowniczych będzie finansowane z różnych źródeł (KPO, PS, środki Funduszu Modernizacyjnego - FM). Podział wsparcia oparty częściowo o moc zamówioną systemu ciepłowniczego, w którym energia cieplna produkowana jest na cele komunalno-bytowe.</p> <p>KPO - jednostki poniżej 50 MW w ramach systemów ciepłowniczych o mocy zamówionej poniżej 50 MW; pozostałe przedsiębiorstwa ciepłownicze w przypadku dostępnych środków, przy założeniu, że dany typ inwestycyjny nie będzie w danym okresie wspierany z polityki spójności. Inwestycje polegające tylko i wyłącznie na zastosowaniu instalacji niskoemisyjnych i OZE; wyłączone źródła węglowe.</p> <p>FM - inwestycje w jednostki o mocy powyżej 50 MW lub inne objęte systemem EU ETS.</p> <p>PS - Budowa/modernizacja systemów</p>	<p>1. Budowa/modernizacja jednostek wytwórczych ciepła (chłodu). Inwestycje polegające tylko i wyłącznie na zastosowaniu instalacji niskoemisyjnych i OZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Instalacje wykorzystujące do produkcji ciepła: energię ze źródeł odnawialnych; paliwa gazowe w kogeneracji z wyłączeniem paliw węglowych; pompy ciepła i źródła geotermalne, technologie pozwalające na zastępowanie paliwa węglowego w ciepłownictwie systemowym; – Wsparcie w źródła ciepła - inwestycje w jednostki poniżej 50 MW mocy zainstalowanej. <p>2. Budowa/rozbudowa jednostek wysokosprawnej kogeneracji.</p>	<p>1. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie dla przedsiębiorstw na wytwarzanie/dystrybucję ciepła powyżej 5 MW mocy zamówionej wraz z magazynami ciepła (poziom krajowy) i do 5 MW mocy zamówionej wraz z magazynami ciepła (poziom regionalny). <p>2. Budowa/rozbudowa jednostek wysokosprawnej kogeneracji wraz z magazynami energii – opcjonalny element uzupełniający inwestycję w sieć. Dopuszczalne inwestycje dedykowane wyłącznie magazynom ciepła.</p>

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>ciepłowniczych i chłodniczych wraz z magazynami ciepła. Budowa/modernizacja jednostek wytwórczych wraz z magazynem energii.</p> <p>Projekty dedykowane wyłącznie wsparciu magazynów ciepła finansowane będą z polityki spójności.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 		
Efektywność energetyczna budynków i wymiana źródeł ciepła		
<p>Podział wsparcia oparty głównie o zakres inwestycji.</p> <p>Wyodrębnienie źródeł finansowania w ramach Programu Czyste Powietrze (alokacja przewidziana w KPO nie pozwala na pełną realizację celów Programu Czyste Powietrze – zarówno w wymiarze finansowym jak i czasowym).</p> <p>KPO - budynki jednorodzinne, budynki wielorodzinne, budynki publiczne: budynki oświaty oraz budynki mieszczące biblioteki i domy kultury. Dedykowane wsparcie budowy mieszkań o podwyższonym standardzie energetycznym.</p> <p>PS – budynki jednorodzinne, budynki wielorodzinne, co do zasady budynki publiczne, z wyjątkiem budynków oświaty oraz budynków mieszczących biblioteki i domy kultury, które otrzymały wsparcie z KPO.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana nieefektywnych źródeł służących do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej; termomodernizacja budynków mieszkalnych; instalacji OZE. Inwestycje dotyczą budynków jednorodzinnych – program Czyste Powietrze (II edycja) i budynków mieszkalnych wielorodzinnych - Fundusz Termomodernizacji i Remontów oraz Fundusz Dopłat. 2. Budynki publiczne: <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje prowadzące do głębokiej termomodernizacji energetycznej budynków oświatowych wraz z zastosowaniem nowoczesnych rozwiązań instalacyjnych, w tym: OZE oraz dostosowaniem funkcji, instalacji i systemów technicznych budynków do aktualnych wymagań obowiązującego prawa; – kompleksowa modernizacja energetyczna budynków bibliotek i domów kultury wraz z wymianą wyposażenia na energooszczędne, z zastosowaniem OZE (biblioteki w miastach o liczbie mieszkańców od 100 – 200 tys.). 3. Budowa mieszkań o podwyższonym standardzie energetycznym (jst, pokrywanie wkładu samorządów w inwestycje podejmowane przez inne podmioty, w tym przez towarzystwa budownictwa społecznego/społeczne inicjatywy mieszkaniowe). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkaniowych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej – m.in. wielorodzinne budynki mieszkalne stanowiące własność Skarbu Państwa / spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych, wspólnoty, TBS, budynki komunalne oraz budynki jednorodzinne. Jednorodzinne budynki mieszkalne jako uzupełnienie wsparcia z KPO (poziom krajowy). 2. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (budynki administracji rządowej i podległych jej jednostek, uczelnie, szpitale zarządzane przez administrację rządową, budynki publiczne, których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządzane) wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej. Budynki oświatowe, biblioteki i domy kultury będą mogły uzyskać wsparcie, jeśli znajdują się na obszarach nieobjętych wsparciem KPO lub w sytuacji, gdy nie otrzymały wsparcia z KPO z uwagi na brak środków. 3. Brak dedykowanych działań.
Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach		
<p>Podział wsparcia oparty o cel realizacji inwestycji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie inwestycji w dużych przedsiębiorstwach o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych - usprawnianie procesów przemysłowych i 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach (wraz z audytem) wraz z instalacją urządzeń OZE.

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>KPO - duże przedsiębiorstwa o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych (pożyczki).</p> <p>PS – wszystkie przedsiębiorstwa w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>energetycznych, prowadzących do zmniejszenia i racjonalizacji zużycia energii wraz z inwestycjami w odnawialne i niskoemisyjne źródła energii. Wsparcie pożyczkowe.</p> <p>2. Brak dedykowanego wsparcia</p>	<p>2. Możliwość realizacji innowacyjnych zamówień publicznych w obszarach KIS/RIS związanych z efektywnością energetyczną.</p>
Przesył, dystrybucja i magazynowanie energii		
<p>Podział wsparcia oparty głównie o zakres inwestycji.</p> <p>KPO - działania w zakresie inteligentnej przesyłowej infrastruktury elektroenergetycznej, na potrzeby wyprowadzenia mocy z OZE, w tym z morskich elektrowni wiatrowych; jedna inwestycja w zakresie magazynu energii (projekt indywidualny) oraz w trybie konkursowym przydomowe magazyny energii. W zakresie magazynów energii inwestycje objęte wsparciem KPO nie będą finansowane ze środków polityki spójności.</p> <p>PS – infrastruktura przesyłu i magazynowania gazu ziemnego tylko w PS; dystrybucja energii elektrycznej w PS (komplementarnie w FM). W zakresie magazynów energii elektrycznej i infrastruktury wodorowej wsparcie komplementarne z KPO z uwzględnieniem zidentyfikowanych ograniczeń w zakresie możliwości finansowania określonych rodzajów inwestycji.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<p>1. Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania w zakresie inteligentnej przesyłowej infrastruktury elektroenergetycznej, na potrzeby odbioru energii z OZE, a w szczególności wyprowadzenia mocy z morskich elektrowni wiatrowych, w tym rozwój sieci w północnej Polsce oraz rozbudowa połączeń między północną i południową częścią kraju (przede wszystkim linie przesyłowe 400 kV wraz z odpowiednimi stacjami); – rozbudowa systemu monitorowania jakości energii elektrycznej w sieciach OSP oraz wdrożenie Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE). <p>2. Magazyny energii:</p> <ul style="list-style-type: none"> – modernizacja istniejącego magazynu energii elektrycznej (elektrowni szczytowo-pompowej). Moc zainstalowana (w trybie turbinowym): 540 MW; – zakup i instalacja przydomowych magazynów energii elektrycznej. <p>3. Brak dedykowanych działań.</p> <p>4. Brak dedykowanych działań.</p>	<p>1. Budowa i modernizacja inteligentnych sieci elektroenergetycznych, w tym także budowa lub przebudowa sieci umożliwiających odbiór energii z OZE - wsparcie dla Operatora Systemu Przesyłowego (OSP) lub Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (OSD). Inwestycje objęte wsparciem CEF i KPO nie będą finansowane ze środków polityki spójności.</p> <p>2. Budowa lub rozbudowa magazynów energii elektrycznej.</p> <p>3. Sieci dla gazu ziemnego i magazyny gazu (stopniowo umożliwiających w przyszłości przesył gazów zdekarbonizowanych takich jak wodór, biometan, itp.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Budowa, rozbudowa i modernizacja inteligentnych sieci gazowych na wszystkich rodzajach ciśnień; – Budowa i rozbudowa magazynów gazów odnawialnych i zdekarbonizowanych; – Rozwój systemów dystrybucyjnych w oparciu o lokalne stacje LNG. <p>4. Możliwość realizacji innowacyjnych zamówień publicznych w obszarach KIS/RIS (magazynowanie energii).</p>
Wytwarzanie energii z OZE		

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>Podział wsparcia oparty o zakres i formę wsparcia oraz charakter finansowanych działań.</p> <p>KPO – wsparcie przedinwestycyjne społeczności energetycznych oraz demonstracja najbardziej efektywnych rozwiązań (instalacja OZE) realizowanych przez społeczności energetyczne; inwestycje w wodór oraz wsparcie wczesnego etapu rozwoju morskiej energetyki wiatrowej (offshore) –pożyczki na morskie farmy wiatrowe. Inwestycje objęte wsparciem KPO w zakresie wodoru nie będą finansowane ze środków polityki spójności.</p> <p>PS – szerokie wsparcie OZE mające na celu wzrost produkcji z OZE (energia elektryczna, ciepło, paliwa alternatywne, wodór). Dofinansowanie z poziomu krajowego lub regionalnego w zależności od mocy wytwórczych. Z poziomu krajowego wsparcie dla działań w zakresie paliw alternatywnych.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie i stymulowanie rozwoju społeczności energetycznych, np. klastrów energii lub spółdzielni energetycznych - wsparcie przedinwestycyjne istniejących społeczności energetycznych lub podmiotów mających zamiar powołać takie społeczności. Wsparcie inwestycyjne ograniczonej liczby modelowych instalacji OZE o charakterze demonstracyjnym, realizowanych przez najbardziej rozwinięte społeczności energetyczne 2. Wsparcie rozwoju morskiej energetyki wiatrowej: <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje w zaplecze portowe oraz dostępne od strony morza (w zakresie instalacji, jak i serwisu morskich farm wiatrowych); – budowa morskich farm wiatrowych - wsparcie wczesnego etapu rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce (łącznie z budową infrastruktury towarzyszącej). 3. Scentralizowane i rozproszone systemy wytwarzania, magazynowania, transportu niskoemisyjnego, w tym odnawialnego wodoru: <ul style="list-style-type: none"> – budowa elektrolizerów w szczególności wykorzystujących energię OZE do produkcji wodoru; – budowa, rozbudowa oraz modernizacja sieci przesyłowych oraz dystrybucyjnych do transportu wodoru oraz budowa infrastruktury umożliwiającej jego transport kołowy; – budowa magazynów wodoru wraz z infrastrukturą techniczną umożliwiającą jego składowanie, zatłaczanie oraz użytkowanie; – budowa urzędzeń oraz infrastruktury niezbędnej do tankowania wodoru (w tym magazyny, infrastruktura dystrybucyjna oraz zabezpieczająca), a następnie wykorzystywanie go w transporcie drogowym, kolejowym oraz wodnym; – budowa innowacyjnych jednostek transportowych zasilanych wodorem. 4. Brak dedykowanych działań. 5. Brak dedykowanych działań. 6. Brak dedykowanych działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, paliw alternatywnych oraz ciepła z OZE wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE. Dopuszczalne dofinansowanie magazynów energii jako samodzielnych projektów. 2. Brak dedykowanych działań. 3. Wsparcie inwestycyjne w infrastrukturę wodoru: <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie instalacji do wytwarzania paliw alternatywnych z OZE w formie projektów pilotażowych; – inwestycje dotyczące rozbudowy, zmiany przeznaczenia, przekształcenia lub modernizacji sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu uwzględniające przygotowanie sieci do wprowadzenia do systemu gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, takich jak wodór, biometan, gaz syntezowy, i inwestycje umożliwiające w dłuższej perspektywie zastąpienie instalacji zasilanych obecnie stałymi paliwami kopalnymi; – wsparcie magazynów dla wodoru. 4. Projekty IPCEI wpisujące się w cel szczegółowy związany z rozwojem inteligentnych systemów i sieci energetycznych, a także systemów magazynowania energii, w szczególności projektów dotyczących technologii wodorowych 5. Możliwość realizacji innowacyjnych zamówień publicznych w obszarach KIS/RIS (energia odnawialna). 6. Kontynuacja ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego (przedinwestycyjnego) dla sektora publicznego i mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej, OZE i gospodarki niskoemisyjnej o obiegu zamkniętym (Projekt Doradztwa Energetycznego) rozszerzonego o kwestie adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałania klęskom żywiołowym i finansowanie etatów energetyków/klimatyków gminnych.
Środowisko		
Zielone miasta		

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>Inwestycje realizowane zarówno w ramach KPO, jak i w PS.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast. Inwestycje wynikające z lokalnych i regionalnych dokumentów strategicznych, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje powodujące redukcję negatywnego oddziaływania ludzi na środowisko przyrodnicze; – inwestycje prowadzące do zwiększania neutralności klimatycznej; – rozwiązania z zakresu cyfryzacji sprzyjające osiągnięciu celów zielonej transformacji. 2. Brak dedykowanych działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie miast do zmiany klimatu, zapobieganie ryzyku i zwiększanie odporności na klęski żywiołowe: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu; – realizacja zrównoważonych i zaadaptowanych do zmian klimatu systemów gospodarowania wodami opadowymi; – rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury; – edukacja i promocja w zakresie zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu realizowane w szkołach (wsparcie kierowane do jst, w tym szkół). 2. Możliwość realizacji innowacyjnych zamówień publicznych w obszarach KIS/RIS (zmiany klimatu, zapobieganie klęskom żywiołowym i katastrofom).
Gospodarka wodna		
<p>Podział wsparcia oparty o zakres terytorialny.</p> <p>KPO - inwestycje wodno-kanalizacyjne poza obszarem aglomeracji (spoza KPOŚK) realizowane na obszarze należącym do gminy wiejskiej, lub gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. (gospodarka ściekowa poza aglomeracją, zaopatrzenie w wodę jako samodzielne projekty); w zakresie retencji i melioracji wsparcie jedynie na obszarach wiejskich.</p> <p>PS - inwestycje wodno-kanalizacyjne w aglomeracjach (gospodarka ściekowa w aglomeracjach, zaopatrzenie w wodę przede wszystkim jako element inwestycji wod.-kan.); możliwe wsparcie dla przydomowych oczyszczalni ścieków (ale tylko w przypadku, gdy nie ma uzasadnienia ekonomicznego do budowy sieci kanalizacyjnej, ze względu na odległość i/lub wskaźnik koncentracji oraz w przypadku obszarów chronionych, gdzie np. jest wzmożony ruch turystyczny, a nie istnieje sieć kanalizacyjna); projekty małej retencji realizowane przez administrację centralną lub podmioty na poziomie regionalnym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, rozbudowa lub modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków poza obszarem aglomeracji (spoza KPOŚK) realizowane na obszarze należącym do gminy wiejskiej, lub gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys.: <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje w gospodarkę ściekową jako samodzielne projekty niepowiązane z inwestycjami związanymi z zaopatrzeniem w wodę; – inwestycje związane z zaopatrzeniem w wodę jako samodzielne projekty lub powiązane z inwestycjami w gospodarkę ściekową. 2. Budowa, przebudowa, odbudowa, rozbudowa urządzeń melioracji wodnych; rewitalizacja byłych i istniejących zbiorników wodnych oraz towarzyszącej im infrastruktury kulturowej w postaci młynów wodnych w celu rozwoju ogólnopolskiego systemu retencji wodnej (przywracających funkcję nawadniająco-odwadniająca tych urządzeń). Możliwa będzie również realizacja inwestycji na wiejskich terenach zurbanizowanych lub niewielkich ciekach wodnych pod warunkiem, że inwestycje oprócz gromadzenia wody, będą również przewidywały możliwość jej wykorzystania na potrzeby rolnictwa, leśnictwa lub do produkcji energii ze źródeł odnawialnych. 3. Brak dedykowanych działań. 4. Brak dedykowanych działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje wod.-kan. wyłącznie w obszarze aglomeracji (w ramach KPOŚK): <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje w gospodarkę ściekową w aglomeracjach; – inwestycje związane z zaopatrzeniem w wodę jako element inwestycji w wod.-kan. lub jako inwestycja poprawiająca efektywność istniejących połączeń wodociągowych lub jako inwestycja wynikająca z miejskich planów adaptacji do zmian klimatu. 2. Wspieranie małej retencji (z wyłączeniem melioracji rolniczych) - projekty realizowane przez podmioty podlegające/ nadzorowane przez administrację centralną (np. PGW Wody Polskie, Lasy Państwowe) na poziomie krajowym oraz przez inne podmioty na poziomie regionalnym (inwestycje z zakresu małej retencji realizowane na obszarze należącym do gminy wiejskiej lub gminy miejsko-wiejskiej). 3. Brak dedykowanych działań. 4. Możliwość realizacji innowacyjnych zamówień publicznych w obszarach KIS/RIS (dostępu do wody i zrównoważona gospodarka wodna).
Tereny zdegradowane		
<p>Wsparcie realizowane poprzez projekty indywidualne w ramach KPO, co zapewni</p>	<p>Kompleksowe rozpoznanie stanu środowiska dla wskazanych w KPO wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz obszarów Morza</p>	<p>Rekultywacja, w tym remediacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.</p>

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
właściwą demarkację.	Bałtyckiego; ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz przywrócenie do ponownego użytkowania wskazanych w KPO wielkoobszarowych terenów zdegradowanych: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie dokumentacji projektowej; – działania inwestycyjne jako pilotaż w wybranych lokalizacjach (do wysokości środków dostępnych w ramach KPO). 	
Gospodarka odpadami komunalnymi, bioróżnorodność i działania edukacyjne		
<p>Wsparcie w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i bioróżnorodności będzie realizowane jedynie w PS. Działania edukacyjne przede wszystkim w PS, w KPO jedynie jako element projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej budynków oświatowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dedykowanych działań. 2. Brak dedykowanych działań. 3. Brak dedykowanych działań. 4. Działania edukacyjne podnoszące wiedzę nauczycieli, uczniów oraz lokalnych środowisk w zakresie poprawy jakości powietrza i przeciwdziałania trendom zmian klimatycznych i wykorzystania OZE – jako element projektów związanych z efektywnością energetyczną budynków oświatowych. 5. Brak dedykowanych działań. 6. Brak dedykowanych działań. 7. Brak dedykowanych działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (w tym systemy selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rozwijanie recyklingu odpadów) oraz innymi niż komunalne (przemysłowe, niebezpieczne, azbest, kreozot) – poziom wsparcia uzależniony od wysokości kosztów kwalifikowalnych inwestycji oraz rodzaju przetwarzanych odpadów/rodzaju instalacji. 2. Projekty w zakresie tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki. Projekty będą realizowane na poziomie regionalnym. 3. Odtwarzanie/udrażnianie korytarzy ekologicznych. 4. Przedsięwzięcia, w tym samodzielne projekty dot. edukacji w zakresie kwestii klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych. Edukacja w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym. Projekty służące edukacji i informacji w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej. 5. Działania związane z opracowaniem i wdrażaniem dokumentów strategicznych i planistycznych skierowanych na ochronę zasobów przyrodniczych, ochronę gatunków i siedlisk. Na poziomie krajowym wsparcie parków narodowych, obszarów Natura 2000 i rezerwatów (pokrywających się częściowo lub całkowicie z obszarem Natura 2000 i istnieje konieczność ustanowienia dla nich odrębnych dokumentów ustanawiających zasady ich ochrony), w tym m.in. w zakresie infrastruktury edukacyjnej i ukierunkowania ruchu turystycznego. Na poziomie regionalnym - wsparcie dla parków krajobrazowych i rezerwatów (nie pokrywających się z obszarami Natura 2000). 6. Wspieranie świadczania zielonych usług i działań proświadceniowych na rzecz przedsiębiorców przez Green Innovation Hubs (GIH). 7. Możliwość realizacji innowacyjnych zamówień publicznych w obszarach KIS/RIS (GOZ i gospodarka zasobooszczędna).
Zdrowie		
Wzmocnienie systemu ochrony zdrowia		
<p>Podział wsparcia oparty o zakres interwencji oraz podmiot otrzymujący wsparcie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dedykowanych działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie działań w zakresie deinstytucjonalizacji, w tym rozwój środowiskowych form opieki, w szczególności dla osób starszych i osób z

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>KPO - podmioty lecznicze udzielające głównie świadczeń w zakresie leczenia szpitalnego, powiązane ze zdefiniowanymi w KPO reformami. Inwestycje objęte wsparciem KPO w zakresie wysokospecjalistycznych usług medycznych w szpitalach nie będą finansowane ze środków polityki spójności.</p> <p>PS - inwestycje infrastrukturalne we wszystkie poziomy opieki, w szczególności POZ, AOS, również w leczenie szpitalne uzupełniające do KPO; wsparcie Państwowego Ratownictwa Medycznego; publicznej służby krwi oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej (+ REACT-EU).</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - system kontroli krzyżowych, - kryteria wyboru projektów, w tym stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Brak dedykowanych działań. 3. Brak dedykowanych działań. 4. Brak dedykowanych działań. 5. Brak dedykowanych działań. 6. Brak dedykowanych działań. 7. Brak dedykowanych działań. 8. Brak dedykowanych działań. 9. Brak dedykowanych działań. 10. Wsparcie krytycznej infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych w tym podmiotów udzielających świadczeń w zakresie leczenia uzdrowiskowego, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury podmiotów leczniczych, w tym podmiotów realizujących świadczenia z zakresu leczenia uzdrowiskowego; - doposażenie w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną. Wsparcie powiązane z reformami zdefiniowanymi w KPO – wdrożenie Krajowej Sieci Onkologicznej i reformy restrukturyzacji szpitali. 11. Wsparcie infrastrukturalne szpitali powiatowych w zakresie utworzenie i/lub przekształcanie oddziałów szpitalnych w oddziały geriatryczne lub miejsca opieki długoterminowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - budowę lub przebudowę, rozbudowę, modernizację infrastruktury; - doposażenie w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną. 12. Wsparcie krytycznej infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych w tym podmiotów udzielających świadczeń w zakresie leczenia uzdrowiskowego m.in.: w zakresie psychiatrii. 13. Brak dedykowanych działań. 	<p>niepełnosprawnościami.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wsparcie reformy psychiatrii dorosłych, dzieci i młodzieży - wsparcie podmiotów świadczących usługi w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w ramach zdeinstytucjonalizowanego modelu opieki psychiatrycznej, a także przygotowanie i realizacja specjalistycznych programów diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych oraz opracowanie i upowszechnienie standardów postępowania w przypadku ryzyka zachowań samobójczych. 3. Wdrażanie standardów dostępności w POZ i szpitalach (region) oraz AOS (kraj). 4. Wsparcie podmiotów leczniczych w zakresie akredytacji. 5. Poprawa jakości zarządzania w podmiotach systemu ochrony zdrowia. 6. Rozwój i wsparcie kształcenia kadr systemu ochrony zdrowia, w tym kadr opieki długoterminowej. 7. Rozwiązania w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej. 8. Wdrożenie opieki farmaceutycznej. 9. Rozwój dialogu społecznego w ochronie zdrowia. 10. Wsparcie strategicznej infrastruktury zdrowotnej, rozwój usług zdrowotnych, w tym uzdrowiskowych/sanatoryjnych, jako bezpośrednia reakcja na obciążenia wywołane COVID-19, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - doposażenie placówek medycznych; - niezbędne modernizacje; - rozbudowa lub przebudowa placówek medycznych; - zaopatrzenie w produkty umożliwiające świadczenie usług zdrowotnych. 11. Wsparcie wykospecjalistycznych usług medycznych w szpitalach - podmioty ponadregionalne, oddziały zakaźne podmioty lecznicze w zakresie medycyny transplantacyjnej, podmioty lecznicze wyspecjalizowane w zakresie onkologii: <ul style="list-style-type: none"> - roboty budowlane; - zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia; - środki ochrony indywidualnej i środki do dezynfekcji; - wsparcie infrastrukturalne podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie leczenia szpitalnego (podmioty ponadregionalne i regionalne), w szczególności w zakresie świadczeń wysokospecjalistycznych, jednego dnia. 12. Prace remontowo-budowlane, w tym w zakresie dostosowania podmiotów leczniczych do wymagań osób starszych i z niepełnosprawnościami. 13. Wsparcie Państwowej Inspekcji Sanitarnej, służb krwi.

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
	14. Brak dedykowanych działań.	14. Wyposażenie i modernizacja podmiotów Systemu Ratownictwa Medycznego , w tym Zespołów Ratownictwa Medycznego, Lotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Szpitalnych Oddziałów Ratunkowych.
Profilaktyka		
Wsparcie tylko z PS.	Brak dedykowanych działań.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie działań w zakresie profilaktyki. 2. Wsparcie działań w zakresie kształtowania i rozwoju postaw prozdrowotnych oraz przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia. 3. Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy.
e-zdrowie		
<p>Podział wsparcia oparty głównie o zakres interwencji.</p> <p>KPO - rozwój architektury informatycznej w ochronie zdrowia.</p> <p>PS - wsparcie stosowania usług w zakresie e-zdrowia.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie trzech centralnych usług cyfrowych (Narzędzia wspomagające analizę stanu zdrowia pacjenta, rozwój algorytmów sztucznej inteligencji, budowa centralnego repozytorium danych medycznych); cyfryzacja dokumentacji medycznej i dalszy rozwój usługi jej wymiany; wzmocnienie cyberbezpieczeństwa w ochronie zdrowia. 2. Działania wspierające rozwój usług cyfrowych na poziomie regionalnym, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – optymalizacja ścieżki pacjenta - rozwój narzędzi umożliwiających prowadzenie konsultacji medycznych przez wyspecjalizowaną kadrę lekarzy; – wytworzenie rozwiązań telemedycznych i ich integracja z dostępnymi systemami e-zdrowia na poziomie regionalnym – świadczanie usług telemedycznych na poziomie regionalnym; – zwiększenie dojrzałości cyfrowej placówek ochrony zdrowia – dostosowanie i zwiększenie wykorzystania narzędzi cyfrowych i technologii IT przez regionalne podmioty lecznicze; – rozwój kompetencji cyfrowych kadr medycznych; – cyfryzacja procesów back office podmiotów leczniczych na poziomie regionalnym; – rozwój infrastruktury IT w ochronie zdrowia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje w zakresie e-zdrowia: <ul style="list-style-type: none"> – rozwój e-usług w ramach IKP oraz innych; – rozwój telemedycyny; – zwiększenie poziomu korzystania z rozwiązań sztucznej inteligencji i big data; – infrastruktura IT, kompetencje cyfrowe oraz cyberbezpieczeństwo w placówkach medycznych i instytucjach ochrony zdrowia; – realizacja projektów integracji POZ z systemem P1. Przekazanie rozwiązania informatycznego pozwalającego na korzystanie z e-usług (oprogramowanie i potrzebny sprzęt IT) lub wsparcie grantowe. 2. Działania wspierające rozwój usług cyfrowych na poziomie regionalnym, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura IT; – kompetencje cyfrowe oraz cyberbezpieczeństwo w placówkach medycznych i instytucjach ochrony zdrowia; – rozwój telemedycyny.
Kadry medyczne i okołomedyczne		
<p>Podział wsparcia oparty głównie o zakres interwencji.</p> <p>KPO – rozwiązania systemowe (m.in. stypendia); baza dydaktyczna; kompetencje z zakresu dydaktyki; modernizacja bibliotek i domów studenckich (kształcenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. System zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów na wybranych kierunkach (kształcenie przeddyplomowe) – stypendia, współfinansowanie studiów odpłatnych, mentoring. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształcenie podyplomowe i doskonalenie zawodowe kadr medycznych i okołomedycznych oraz kadr organizacyjnych, administracyjnych i zarządzających systemem ochrony zdrowia. (REACT-EU): Zwiększanie kompetencji i wsparcie psychologiczne dla kadr medycznych, w tym wsparcie kursów i szkoleń dla opiekunów medycznych, pielęgniarek i położnych, ratowników medycznych i pielęgniarek

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>przeddyplomowe kadr medycznych).</p> <p>PS - kształcenie podyplomowe i doskonalenie zawodowe kadr medycznych i okołomedycznych oraz kadr organizacyjnych, administracyjnych, zarządzających systemem ochrony zdrowia oraz zwiększanie kompetencji i wsparcie psychologiczne dla kadr medycznych (REACT-EU).</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Modernizacja bazy dydaktycznej dla kształcenia przedklinicznego. 3. Kompleksowa oferta dydaktyczna oparta na platformie cyfrowej. 4. Dostosowanie i usprawnienie funkcjonowania bazy klinicznej wykorzystywanej w dydaktyce w centralnych szpitalach klinicznych. 5. Podnoszenie kompetencji miękkich z obszaru dydaktyki kadr uczelni. 6. Modernizacja infrastruktury bibliotek pod kątem bezkontaktowego korzystania z zasobów oraz bezpiecznych miejsc nauki własnej oraz infrastruktury domów studenckich i teleinformatycznej. 	<p>(chirurgiczna asysta lekarza), fizjoterapeutów, fizyków medycznych i techników elektrokardiologii, pozostałej kadry med. (m. in. techników elektrokardiologii, dietetyków, logopedów).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Poprawa jakości kształcenia poprzez wsparcie infrastrukturalne uczelni medycznych oraz wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w obszarze doskonalenia technik operacyjnych i diagnostycznych i ich równomierne upowszechnienie na terenie kraju – CSM w kształceniu podyplomowym. 3. Brak dedykowanych działań. 4. Brak dedykowanych działań. 5. Brak dedykowanych działań. 6. Brak dedykowanych działań.
B+R i innowacje w obszarze zdrowia		
<p>Dedykowane wsparcie w obszarze badań w zakresie zdrowia w KPO.</p> <p>W PS działania w zakresie badań są kierowane do wszystkich sektorów objęty KIS i RIS.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uruchomienie elektronicznej platformy komunikacyjnej dla Polskiej Sieci Ośrodków Badań Klinicznych. 2. Utworzenie specjalistycznego Centrum Badawczo-Analitycznego. 3. Finansowanie projektów badawczych dla jednostek naukowych i przedsiębiorców z sektora biomedycznego. 4. Rozwój Centrów Wspierania Badań Klinicznych. 5. Wsparcie API: <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie nowej infrastruktury do produkcji API, leków generycznych i biopodobnych i wyrobów medycznych; – inwestycje w istniejącą infrastrukturę w zakresie API, leków generycznych i biopodobnych i wyrobów medycznych. 	<p>Wsparcie B+R przedsiębiorców w ramach KIS.</p> <p>Wsparcie projektów B+R jednostek naukowych i przedsiębiorców w ramach RIS.</p>
Transport		
Miejski i pozamiejski transport zero- i niskoemisyjny		
<p>Co do zasady, podobny typ przedsięwzięć będzie mógł być finansowany zarówno w ramach KPO jak i w ramach PS.</p> <p>KPO - Nowoczesny tabor szynowy (tramwajowy).</p> <p>W PS, projekty w tym obszarze realizowane będą częściowo w trybie indywidualnym.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana autobusów na zero- i nisko- emisyjne dedykowane dla transportu aglomeracyjnego i pozamiejskiego, w tym możliwość wsparcia infrastruktury ładowania i tankowania. 2. Zakup nowoczesnego taboru szynowego (tramwajowego). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój pasażerskiego transportu zbiorowego wraz z infrastrukturą oraz unowocześnienie taboru na obszarach miejskich (projekty wynikające z instrumentów terytorialnych), a także na obszarach pozamiejskich w celu powiązania obszarów peryferyjnych z lokalnymi/ regionalnymi centrami wzrostu (drogowe przewozy subregionalne – projekty wynikające z Regionalnych Planów Transportowych), w tym publiczne punkty ładowania paliwami alternatywnymi. Po wyczerpaniu przyznanej alokacji z KPO dla autobusowego taboru zeroemisyjnego, finansowanie wymiany taboru powinno być kontynuowane w ramach polityki spójności 2021-2027. 2. Wsparcie systemów publicznego transportu zbiorowego w ramach miast wojewódzkich (z wyłączeniem miast Polski Wschodniej) i ich obszarów

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
inwestycji z innych środków pomocowych.		funkcjonalnych oraz innych obszarów funkcjonalnych, które objęte były w okresie programowania 2014-2020 instrumentem ZIT, w tym inwestycje w infrastrukturę i nowoczesny tabor szynowy (tramwaje, metro) - projekty wynikające ze strategii ZIT.
Transport kolejowy		
<p>Co do zasady, częściowo podobny typ przedsięwzięć będzie mógł być finansowany zarówno w ramach KPO jak i w ramach PS. Zarówno w KPO, jak i w PS, projekty w tym obszarze realizowane będą w większości w trybie indywidualnym, co zapewni właściwą demarkację.</p> <p>W pozostałych przypadkach, mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - system kontroli krzyżowych, - stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja istniejącej infrastruktury kolejowej punktowej i liniowej, eliminacja „wąskich gardeł” na sieci transportu kolejowego utrzymanie i poprawa jakości wykorzystania istniejącej infrastruktury kolejowej. Projekty będą realizowane w trybie indywidualnym. 2. Inwestycje w pasażerski tabor kolejowy do przewozów międzywojewódzkich i regionalnych - jedynie pojazdy zeroemisyjne tj. zasilane energią elektryczną lub hybrydowe wykorzystujące obok energii elektrycznej inne zeroemisyjne rozwiązania oraz wyposażone w system ERTMS. Tabor do przewozów międzywojewódzkich – projekty wskazane indywidualnie. Tabor do przewozów regionalnych – procedura konkursowa. 3. Zakup taboru do przewozów regionalnych. Pojazdy wyposażone w ERTMS oraz zeroemisyjne tj. zasilane energią elektryczną lub hybrydowe wykorzystujące obok energii elektrycznej inne zeroemisyjne rozwiązania - procedura konkursowa w formie zwrotnej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transport kolejowy – działania skoncentrowane na ukończeniu niezbędnych elementów sieci TEN-T oraz poza TEN-T; <ul style="list-style-type: none"> - budowa i przebudowa linii kolejowych o charakterze ponadregionalnym oraz lokalnym (na potrzeby rozbudowy/modernizacji kolei miejskich), srk; - projekty multilokalizacyjne (budowa/ unowocześnienie rozjazdów i przejazdów drogowo-kolejowych, kolejowych obiektów inżynierskich, urządzeń dot. ochrony środowiska); - projekty punktowe infrastruktury obsługi pasażerów (przystanki, stacje, dworce kolejowe, w tym zintegrowane węzły przesiadkowe); - projekty na styku z innymi gałęziami transportu; - wdrażanie systemów sterowania (SDIP) i ich integracji z innymi rodzajami transportu w celu osiągnięcia multimodalności, budowa LCS, budowa ERTMS jako komponentu inwestycji liniowych; - projekty dot. wzmocnienia bezpieczeństwa w ruchu kolejowym (kampanie, warsztaty); - IT na kolei - wdrażanie systemów monitoringu, cyberbezpieczeństwo, wdrażanie nowych technologii usług i systemów teleinformatycznych, powiązanie usług cyfrowych podmiotów działających na tym rynku, budowa jednolitego systemu chroniącego system transportu i jego infrastrukturę przed cyberzagrożeniami. 2. Transport kolejowy – tabor kolejowy do przewozów o charakterze ponadregionalnym w sieci TEN-T oraz poza TEN-T – zeroemisyjny (elektryczny lub wodorowy). Procedura konkursowa, dotacja bezzwrotna. 3. Tabor kolejowy do przewozów o charakterze regionalnym i aglomeracyjnym - zeroemisyjny tabor na potrzeby kolei miejskiej. Procedura konkursowa, dotacja bezzwrotna.
Transport drogowy		
Inwestycje w zakresie transportu drogowego będą finansowane przede wszystkim z PS. KPO - jedynie inwestycje wyprowadzające ruch z terenów zurbanizowanych (obwodnice) - lista projektów.	Projekty inwestycyjne obejmujące krótkie odcinki infrastruktury liniowej (obwodnice dróg na drogach krajowych) pozwalające na wyprowadzenie ruchu z terenów zurbanizowanych i zmniejszenie negatywnego wpływu kongestii na otoczenie.	Inwestycje w zakresie transportu drogowego w TEN-T oraz poza TEN-T .

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
Transport intermodalny		
<p>Co do zasady, podobny typ przedsięwzięć będzie mógł być finansowany zarówno w ramach KPO jak i w ramach PS.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – system kontroli krzyżowych, – stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania punktowe w obszarze budowy, rozbudowy i unowocześnienia terminali przeładunkowych, bocznic prowadzących do terminali i bocznic w terminalach, a także drogowych odcinków dostępowych „ostatniej mili” do terminali. 2. Terminale drogowo-kolejowe zlokalizowane na sieci TEN-T. 3. Zakup specjalistycznego taboru służącego do wykonywania przewozów intermodalnych. 4. Brak dedykowanych działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie transportu intermodalnego na dotychczasowych (2014-2020) zasadach, tj. w procedurze konkursowej. 2. Budowa i przebudowa infrastruktury terminali intermodalnych oraz dedykowanej infrastruktury kolejowej (m. in. bocznic) / portowej / drogowej, niezbędnej do ich włączenia w sieć linii kolejowych/ sieć drogową/ sieć transportu wodnego, zakup lub modernizacja urządzeń niezbędnych do obsługi terminali intermodalnych. 3. Zakup lub modernizacja taboru kolejowego i specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w przewozach intermodalnych. 4. Zakup lub modernizacja systemów telematycznych i satelitarnych związanych z transportem intermodalnym.
Inne gałęzie transportu		
<p>Inwestycje w zakresie transportu morskiego, śródlądowego i lotniczego będą realizowane jedynie w PS (w KPO ograniczony zakres do sieci TEN-T).</p>	<p>Brak dedykowanych działań.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transport morski: <ul style="list-style-type: none"> – porty morskie o podstawowym znaczeniu dla gospodarki (Gdańsk, Gdynia, Szczecin Świnoujście), będące równocześnie portami w sieci bazowej TEN-T; – bezpieczeństwo morskie – urzędy morskie, służba SAR (niezależnie od sieci TEN-T); – pozostałe porty morskie w sieci i poza siecią TEN-T. 2. Transport śródlądowy: <ul style="list-style-type: none"> – projekty z zakresu kontynuacji modernizacji infrastruktury liniowej i punktowej na Odrzańskiej Drodze Wodnej i Kanale Gliwickim; – pozostałe inwestycje, w tym punktowe w porty/przystanie o charakterze gospodarczym i turystycznym. 3. Transport lotniczy: <ul style="list-style-type: none"> – bezpieczeństwo oraz ochrona ruchu lotniczego; – łagodzenie negatywnego oddziaływania na środowisko w portach lotniczych; – zarządzanie ruchem lotniczym (ATM).
Bezpieczeństwo i cyfryzacja transportu		
<p>Co do zasady, podobny typ przedsięwzięć będzie mógł być finansowany zarówno w ramach KPO jak i w ramach PS.</p> <p>KPO - projekty inwestycyjne w poprawę niebezpiecznych punktów; w zakresie cyfryzacji projekty wybierane w trybie indywidualnym, poza projektami związanymi z urządzeniami pokładowymi ETCS (forma</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo ruchu drogowego: <ul style="list-style-type: none"> – Punktowe działania inwestycyjne poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego (miejsc niebezpiecznych): <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa skrzyżowań, przejazdów drogowo-kolejowych, • dobudowa lewoskrętów, budowa rond, • budowa chodników, ścieżek rowerowych, zatok autobusowych, kładek, doświetlanie przejść dla pieszych czy montaż znaków aktywnych; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w całym sektorze transportu: <ul style="list-style-type: none"> – budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych; – tworzenie i rozbudowa parkingów; – tworzenie i rozbudowa systemów tras rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych; – działania edukacyjno-promocyjne; – wdrażanie rozwiązań egzekwujących przestrzeganie dopuszczalnej prędkości;

Demarkacja	Krajowy Plan Odbudowy	Polityka Spójności 2021-2027 oraz REACT-EU
<p>konkursowa).</p> <p>PS - inne działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa.</p> <p>Mechanizm zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - system kontroli krzyżowych, - stosowanie oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Działania inwestycyjne związane z instalacją urządzeń do automatycznego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ruchu drogowego (fotoradary, odcinkowe pomiary prędkości, weryfikacja przejazdu na czerwonym świetle etc.). <p>2. Cyfryzacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożenie kompleksowego systemu zakupu biletów w kolejowym transporcie pasażerskim; - zakup i instalacja urządzeń pokładowych ETCS; - wdrożenie zdalnego sterowania ruchem; - modernizacja kolejowych systemów przejazdowych; - budowa i remont lokalnych centrów sterowania; - inwestycje w zakresie zarządzania ruchem, zabudowa systemów SDIP. 	<ul style="list-style-type: none"> - doposażenie służb drogowych (nadzoru ruchu i ratownictwa technicznego). <p>2. Projekty systemowe w zakresie cyfryzacji sektora transportu (w tym w zakresie ERTMS) oraz działania o charakterze regionalnym lub lokalnym. Działania na rzecz taryfowej integracji transportu zbiorowego (systemy typu „wspólny bilet”). Działania IT w zakresie kolei opisane powyżej, w części poświęconej transportowi kolejowemu.</p>